

Rigsdagstidende.

1852. Forhandlingerne paa Landstinget. № 79.

Tredie Session.

54de Møde.

Mandagen den 12te Januar.

(Forts.)

Ordføreren (forts.): Jeg kan ikke erkjende, at der er Noget, som kan indeholde en Besøielse for, i Henseende til de Forhold, hvorom der her er Tale, at foretage saadanne radicale Forandringer, før Kirkens Stilling er reguleret efter Grundloven. Men ikke blot er dette ikke skeet, men hele det Stof, der foreligger i det sidste Afsnit af § 2, er ikke engang drøftet igjennem vedkommende Ministerium; der forudsættes en Lønningslov for Geistligheden, og der eksisterer ikke en saadan Lønningslov. Fremtiden kan medføre, at alle disse Forhold blive gjenarbejdede; maaskee vil man finde, at Geistligheden i det Hele bør sættes paa en anden Fod end den, hvorpaa den nu staaer; men det er et Spørgsmaal, som ikke kan løses paa den Maade, som det her er foreslaaet, men som vil have et videre Omfang, end der er Tale om i § 2; det vil ikke blot vedrøre Præstetienden, men ogsaa andre Dele af Geistlighedens Stilling. Og skal man da rive dette ene Punkt ud af det hele Maskineri, og udtale gjennem nærværende Lov et saadant forandret Princip for Maaden at lønne disse Embedsmænd paa, uden at det er behørig overveiet, og uden at man er istand til at gennemføre det i det Hele? Derfor er Udvalgets Fleertals Mening, at, hvorledes man end i finantstiel Henseende vil see dette sidste Afsnit af § 2, saa er der i selve de kirkelige og Geistlighedens Forhold, efter den Maade, hvorpaa idetmindste Udvalgets Fleertal opfatter Sagen, og i de Bemærkninger, jeg dertil har anført, Grunde, der ere bestemmende nok for os til, at vi maae erklære os ligesaavel mod sidste Afsnit af § 2, som mod det første. Om man derfor end ikke vil tage Hensyn til den

yderligere Rystelse af Creditforholdene, som vil fremgaae af, om Pantecreditorene fandt sig forurettede ved denne Lov og vilde benytte sig af den Opstgelsesret, der tilkommer dem, i betydeligt Omfang, om man, siger jeg, end ikke vilde see hen til Creditforholdene, hvilket jeg ikke nu er berettiget til videre at gaae ind paa, fordi det henhører til et senere Afsnit af Lovforslaget, saa staaer det dog for mig klart i § 2, hvor farligt det Experiment vilde være, nu at skabe en Lov for en Fremtid, som vi ikke kjende, at binde Hænderne paa den og afgjøre, hvad vi skulle overlade til vore Eftermænd, afgjøre, hvorledes Forholdene ville stille sig længere frem i Tiden, og om disse Forhold, være sig fra det finantstielle Synspunkt eller i andre Henseender, ville indeholde saadanne Grunde for eller en saadan Frihed for Grunde imod Gjennemførelsen af Lovens Tanke, at man, naar man veier disse Betænkkeligheder mod hinanden, trostlig kan gaae ind derpaa. Jeg troer virkelig, man skal vogte sig for Nemesis, naar man saaledes vil gribe ind i Fremtiden, og jeg troer, at vi skulle vogte os for at tage i vore Hænder, hvad vi rigtigere bør overlade til vore Eftermænd. Det er den Tanke, der har ledet Udvalgets Fleertal, at man har indskrænket hele denne Sag til det, som man efter vor Overbeviisning kunde gaae ind paa uden nogen Fare.

Det er en mindre vigtig Grindring, som jeg dog ikke troer, at jeg bør tilbageholde, og som Udvalgets Fleertal har havt at gjøre saavel mod § 2 som mod Lovforslaget i det Hele, at vi have fundet, at Stoffet var ikke godt ordnet, de forskjellige Materier ikke sondrede godt fra hinanden, og selv om man derfor i Realiteten kunde gaae ud fra de samme Anskuelser, som den ærede Forstagsstiller, vilde vi ikke finde, at Redactionen af Lovforslaget